

GAZET'A TRANSILVANIEI.

"Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Dumineac'a, Foi'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiul pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 69.

BRASIOVU, 16|4 Septembre

1877.

Resbelul.

Brasiovu, in 15 Septembre.

De optu dile continua luptele uriasie in giuliu Plevnei, di si nöpte, fora intrerupere. Din di atacurile concentrice contra positiunilor fortificate ale lui Osman-pasi'a se inmultiescu si de nu totu mai crancene, ér' sutele de guri de tunu de artileriei romano-russe scuipa din ce in ce focu mai terribilu asupr'a Plevnei. Este peste potint'a omenesca, că Osman-pasi'a se mai pöta pera multu timpu cetatea acëst'a contra assalturilor gigantice ale trupelor romano-russe. Bombardarea Plevnei, unica in istori'a resbeleloru, a inceputu, dupacum ne relatéza correspondentul nostru de pe campulu de resbelu, inca de Vineri, in tòte partile. Totu mai multu a fostu imprezinta óstea lui Osman-pasi'a in Plevn'a de catra mapele assediatore, cari au luatu o fortificatiune spa alt'a. Marti in fine, dupa cumu ne spunu negramele nöstre de mai josu din Bucuresci si Turnu-Magurele, a avutu locu ataculu celu mare contra Grivitzei celei mai formidabile fortificatiuni inaintea Plevnei. Redut'a cea mare dela Grivitz'a i cadiutu dupa unu intreitu assaltu in manile trupelor romano-russe. Doue divisiuni romane, am la vreo 30,000 ómeni au participatu la crancen'a lupta. S'a distinsu mai cu séma brav'a divisiune a 4-a in acëst'a di. Corespondintele nostru din Turnu ne spune ca ea a luatu unu fortu a 4 tunuri si 1 stindartu, dupa repetite assalturi. Trebuie se insemnamu ca la Grivitz'a afara de redut'a cea mare s'au mai luatu alte vreo trei redute si forturi. Contra unui'a din aceste forturi teribile se vede ca a operat divisiunea a 4-a singura. Onore ei pentru victori'a ce a reportat', oare braviloru ostenu romani a caror'a vitejia este astadi admirata nu numai de russi si de Tiadu loru, dér' de intrég'a Europa!

Sange multu trebuie se se fi versatu in diu'a de 11 Septembre. Dupace armateloru reunite la succesi a luá intaririle cele mai formidabile de lenga Plevn'a, caderea cetatii este numai o cestiu a timpului. Scirile despre luarea ei au fostu pripite. Turcofilii nostri au fostu profundu agitatati de sgomotele latite. Esclamatiunile dorense de „Plevna elesett“ (Plevn'a a cadiutu) se inlocuia de strigatele de bucuria „Plevna még all“ (Plevn'a mai sta.) Noi inse dicem: Plevn'a va cadé, va trebui se cada, de nu cumva ea a cadiutu deja in momentulu candu scriemu aceste. Osman-pasi'a singuru nu-o pöte tiené si ajutoriu deocamdata nui pöte sosi din nici o parte.

Nici Mehemet Ali, nici Suleiman-pasi'a nu pöte scapá pe Osman. Adeveratu, ca Mehemet comandéza astadi peste o armata de vreo 120,000 turci — óstea reunita dela Rasgrad si Osman-bazar, dér' ii stau in fagia 80,000 russi concentrati la riulu Lomu si Jantra sub comand'a marelui duce mostonitoriu, caruia ii sosescu in continuu intariri asia in catu in cateva dile russii voru fi mai totu atati la numeru că si turcii. Russii au mai castigatu dilele aceste inca unu aliatu poterniu: — timpulu recorosu. Armatei numeróse a lui Mehemet ia succesi a luá russiloru cateva positiuni puginu insemnate la Lomu si ast'a e totu, pentru că inse elu se pöta dá man'a cu Osman-pasi'a, trebuie se fi nimicatu mai inainte armat'a cea mare a marelui duce mostonitoriu. Acëst'a inse nu va succede niciodata. Cu asemeni sperantie nu se mai imbata nici ómenii din Stambulu, numai turcofilii astépta din acea parte scaparea Plevnei. Dupa crancenele lupte de Marti a trebuitu se urmeze o mica pauza spre resuflarea armatelor, de aci ne esplacam u intardiarea nuvelei ca Plevn'a a cadiutu in adeveru. Osman-pasi'a se tiene despetratu, ca-ci dupa tòte semnale elu este deplinu incungiuratu si nu mai pöte scapá óstea s'a prinici o parte.

Deodata cu inceperea operatiuniloru de catra armatele romano-russe de sub comand'a s'a, Domnitorul Romaniei Carolu I a adressatu unu manifestu catra natiune. Acestu manifestu pe care luu publicamu mai la vale este o parafasa brillanta a ordinului de di princiariu. Dela acestu actu memorabilu se va datá o noua epoca mai démna, mai stralucita pentru Romani'a. Vomu reveni inca asupra manifestului. Acumu lasamu se urmeze scirile de resbelu.

De pe campulu de resbelu.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

De lenga Plevn'a, Luni 29 Aug. (10 Sept.) a. c. De patru dile s'a inceputu actiunea decisiva asupra Plevnei. Joi sera pe la órele $6\frac{1}{2}$ divisiunea a 4-a romana a primitu ordinu că prin unu marsiu de flancu, care a fostu destulu de obositoriu se inainteze in zon'a de operatiune destinata ei, adeca in partea despre ostu a Plevnei, unde ajungandu Vineri la órele 10 diminétia, a si inceputu bombardarea. Intr'unu timpu au inaintat si tòte celelalte trupe ale armatei de operatiune romano-russe in zonele destinate loru. Bombardarea a inceputu indata din tòte partile si deurge in modulu urmatoriu: Divisiunea 3-a romana (Manu) bombardéza despre nordu, divisiunea a 4-a (Anghelescu) despre ostu, corpulu alu 9-lea russescu despre sudu, corpulu alu 4-lea russescu despre sudu-vestu si divisiunea 9-a de cavaleria, din care facu parte si trei regimete romane de calarasi despre vestu. Bombardarea este inspaimantatoru si duréza di si nöpte in catu a latitu confusiune in sirurile inimicului, care respunde intr'unu modu desperat. — In urm'a acestei teribile bombardari amu avutu se suferimu perderi considerabile, multi ómeni raniti, — si cai.

Sambata pe la órele $2\frac{1}{2}$, trebuidu se ocupe o positiune mai inaintata, divisiunea a 4-a tramise 3 batalioné inainte spre a respinge pe inimicu si a se face stapane pe positiunea lui, pentru că se pöta asiedia pe ea o bateria. Unu batalionu din regimentulu 13-lea de dorobanti inainta in tòta regul'a. Turcii inceputu foculu, lupt'a se incinse. Sub protectiunea artilleriei ambeloru armate bravii romani inaintara si respingandu completamente pe inimicu se facura stapani pe acea positiune luandu totodata si o reduta. Batalionulu de dorobanti se distinse intr'unu modu admirabilu. Nu mai puçinu trupele din alu 5-lea regimentu de linia, care a cooperatu cu ei.

Positiunea acëst'a inimica deveni a nostra s'er'a la 6 óre si braveloru nöstre trupe le succese a asiedia pe ea preste nöpte o bateria. Lupt'a a fostu destulu de crancena. Foculu inimicului din döue forturi ale sale din facia era distrugatoriu. Glontiele de infanteria si srepnelele turciloru ploau din acele forturi asupra trupelor nöstre, cari inaintara inse bravandu si despretiindu pericolulu. Amu perduto la vreo 150 raniti si 30 morti in catu s'a potutu constata pana acum.

In fine antai'a intreprindere romana fu cu successu. Russii sunt surprinsi de conduit'a trupelor romane, incatu insusi imperatulu Alecsandru, care a observatu miscarea din departare d'impreuna cu M. S'a Domnitorulu si cu marele duce, a admiratu bravur'a trupelor romane si a decoratu stindartele batalionelor, cari au fostu in focu, cu ordinulu St. George. Elu dete adeca pentru fiacare compania cate döue cruci a lui St. George si cate patru de fiecare bateria, din cele ce au fostu inaintat in contra fortificatiunilor inimice.

Spiritu in tre ostenu romani este admirabilu si in crederea russiloru in armat'a nostra este mare.

Astadi e Luni si bombardarea duréza mereu. In fiecare nöpte turcii incérca a ne respinge din positiunile luate, inse foru succesu. Inceputulu e bunu. Se traiésca Romani'a!

NB. Inainte de a primi scrisoarea acëst'a, credu ca vei audi, ca Plevn'a este luata.

Telegrame.

(Serviciul privat si extraordinariu alu „Gazet. Trans.“)

Bucuresci, 14 Septembre, 9 óre diminétia. Trupele romano-russe au luatu Marti s'er'a dupa unu intreitu assaltu redut'a

principala Grivitz'a, cea mai tare si cea mai dominanta asupra Plevnei. Lupt'a a fostu un'a din cele mai crancene. Au participat la ea doue divisiuni romanesci cu o bravura admirabila.

Turnu-Magurele, 14 Sept. 9 óre 45 m. nöptea. Divisiunea 4-a romana a luatu in 30 Augustu v. curepetite assalturi fortulu Grivicea. Patru tunuri si 1 stindartu turcescu cadiu in manile romaniloru. Lupt'a impregiurulu Plevnei continua. Spiritulu trupelor este escelentu.

Manifestulu principelui Carolu.

Carolu I. Prin gratia lui Dumnedieu si voint'a nationala Domnu alu romaniloru.

La toti de facia si viitorii sanatate !

Romanii !

Dupa doue secole de slabiciune si de injosire nationala voi astadi ati reluatu arm'a in mana.

Ostirile tierei au trecutu Dunarea !

Punendu-me in fruntea aparatoriilor drepturilor si independintiei patriei, simtiu trebuint'a de a Mi impartasi cugetarile si sperantiele cu natiunea, care 'Mi-a incredintiatu destinatele sale.

Intrandu in Bulgari'a, noi intram in partea activa a unui resbelu, pe care nu l'am dorit, nu l'am provocat, pe care cu totii am cercatul se lu delaturam, der' pe care, odata fiindu nevoiti a'l'u primi, vomu sci a'l'u portá cu curagiul si statornicia unui poporu, care are consintienta drepturilor sale, care are virtutea de a le sustiené.

Inca de pe candu au inceputu neintiegerile politice intre imperiulu Russiei si intre Pórt'a otomana, neintiegeri, cari pana in sfersitu aveau se provoce in Orientu resbelulu de facia, ingrijindu de complicatiunile si nenorocirile, ce cert a intre poternicii nostri vecini avé se aduca asupr'a tierei nöstre, si guvernul si camere am staruitu pe lenga tòte marile poteri europene că ele se afle midiulocul de a chezasiu Romaniei pe timpulu marelui conflictu drepturile unei binefacatore neutralitati, pe care totu ele ni le asigurase in timpulu paciei.

Din nenorocire staruintiele nöstre au remasu zadarnicite. Marile poteri nu s'au crediutu in positiune de a ne feri densele de pericolele unui resbelu, pe care noi singuri inca mai pugnu 'lu poteam departa dela hotarele nöstre.

Cu tota prudentia, ce guvernul si natiune amu aretat in aceste ingrijitorile impregiurari, si acëst'a numai si numai, ca döru amu poté a ne feri de a fi inveluiti in conflictu orientalul, Pórt'a nu a voit u se tiana séma de greutatile positiunei Romaniei, si antaiele ei loviri au fostu indreptate in contr'a nostra !

Ea a bombardat orasiele nöstre deschise, a facut góna vaselor nöstre de comerciu pana in lainsrulu porturilor nöstre si, spre a le desfintia cu mai mare iutiéla, a intrebuintiatu pana si petroliulu ; ea astfelui a nimicinitu comerciul nostru maritim si fluvialu. Sateli nöstre, holdele si averse populatiunilor nöstre dunarene au fostu date prada rapacitatiei basibozuciloru si cerchesiloru, sute de ómeni nevinovati si nearmati au fostu parte luati in robia, parte ucisi si mutilati ; in fine unu resbelu de crudime si de barbaria s'a intinsu asupr'a tiermurilor nöstre dela Calafatu pana la Marea negra.

In façia acestei durerose stari de lucruri corporile Nöstre legiuitore s'au rostitu in uniculu modu potrivit u demnitatea, cu drepturile si cu interesele tierei ! Amu ruptu vechiele legaturi reu definite cu inalt'a Pórta, amu proclamatu independentia absoluta a Romaniei si, la lovirele ce ni se

adressă in modu nelealu si barbaru, amu respunsu printro franca declarare de resbelu.

Au trecutu de atunci mai multu de trei luni. Doritori de a crutiā tiér'a, catu se va poté mai multu de relele resbelului, amu cautați in totu acestu interval de timpu a ne tiené in defensiva, a ne margini numai in a apară pe catu e cu potintia hotarele nóstre, cu tóte, ca devastatiunile si crudimile dealungulu Dunarei din di in di luau portiuni mai intinse !

Tóte le rabiști, fiindu-ca speram, ca resbelulu isbucnitu intre Russi'a si Turci'a va ajunge la unu curendu sfersitu, fiindu ca credeam, ca moderatiunea areata de noi ne va creá titluri precumpantorie la regularea conditiunilor pacei de catra marile poteri europene.

Din nenorocire inse resbelulu de dincolo de Dunare se prelungesce preste acceptare; acestu resbelu capeta din partea musulmanilor unu characteru din ce in ce mai inversiunatu si mai fanaticu in contr'a chrestinilor, si intr'acestu timpu sörtea Romaniei din di in di se inaspresce mai multu.

Déca Europ'a intréga din caus'a resbelului suferă stagnatiune mai in tóte ramurile activitatiei sale economice, apoi mai cu dinadinsulu Romani'a incérca tóte anevointiele acestui resbelu, ca-ci potem dice, ca, prin positiunea nóstra geografica, noi i si portamai tóte sarcinile. De aceea pe niminea efectele desastróse ale luptei nu atingu mal multu decatul pe tiér'a nóstra.

Si asiá chiaru, standu cu arm'a la bračiu, pe candu numai ostirile imperiale russe ar' continua a sustiené lupt'a sangerósa, nu este mai puçinu adeveratu, ca totu pamentulu nostru ar' suferi mai multu, fia in avutia publica, fia in avutia particulara.

Cu catu acésta stare de lucruri ar' deveni mai infricosata, candu armatele turcesci s'ar' vedé in lesniciós'a positiune de a luá ofensiv'a si de a transporta theatrulu resbelului in insusi cuprinsulu hotareloru nóstre !

Este dér' de datori'a nóstra de a pune tóte sfortiele nóstre spre a impededá o asemenea teribila eventualitate.

Espusi a perde prin passivitatea nóstra chiaru si ceea ce mai possedemu, neavendu nici o garantie, ca Turci'a ar' face o deosebire intre resbelulu defensiv si intre resbelulu ofensiv, datori a co-operă pe lenga armatele imperiale russe, pentru-cá cu orice pretiu se grabim u finitulu acestui resbelu, actiunea ne este reclamata de impregiurari, dictata de interesele nóstre nationale si ecoromice, imperiosu impusa de insusi simtiementulu de conservatiune !

Romani !

Acésta dura estremitate, éra nu ambitiunea personala, nu poft'a de gloria séu de cuceriri, ne scôte din positiunea defensiva. Bulgari'a este pus-tita; populațiunile ei chrestine sunt date prada crudimel ordelor nedisciplinate ale Asiei; resbelulu de exterminatiune este declaratu la totu ce pórta numele de chrestinu. Nu avemu dér' nici unu temeu de a crede, ca multiumita passivitatiei nóstre egoistice o sörte mai buna ar' asteptá pe Romani'a, candu successe statornice ar' pune armatele turcesci in potere de a calcá pamentulu romanescu !

Intru catu timpu voru stá in picióre cetatile turcesci dela Adakale pana la Macinu, pastrate nu spre a impededá treceri de armate straine, nu spre a tiené peptu altoru cetati inimice, ci numai spre a bombardá orasiele nóstre deschise, spre a nimicni comerciulu internationalu si localu de pe marele nostru fluviu; intru catu timpu unu regimiu de umanitate si de legalitate nu va fi stabilitu in Bulgari'a; pana candu drepturile si deminitatea omului nu voru fi asigurate si chrestinilor din Turci'a, Romani'a nu pote, nu are dreptu a se sci in pace, a se crede ferita de presente si de viitorie catastrofe ! La inlaturarea acestoru rele, cari o amenintia in tóta diu'a, in tóta ocesiunea, la statornicirea in vecin'a Bulgari'a a unei stari de lucruri reclamata de justiti'a si civilisatiunea moderna, are dér' si Romani'a datori'a de a contribui pe catu i compórta fortiele si midiulócele ei ! Acésta i se impune de trecutulu ei gloriosu, de interesele cele mai sacre ale presentului, de asigurarea viitorului seu !

Si apoi noi romanii au nu suntemu chrestini, au interesele Orientului nu ne privesc si pe noi ? Au in marea cestiune a emanciparei chrestinilor résariteni n'avemu si noi dreptulu si datori'a de a dice unu cuventu, de a dá unu concursu, de a cooperă la o mantuitória solutiune ? Numai meschi-

nulu egoismu, numai órb'a passivitate trebuie se fia politic'a natiunei nóstre ? Dér' isolandu-ne din marea lupta, dér' ne dandu sprinținu acelor'a ce se lupta pentru o causa de umanitate si de dreptate, óre Romani'a, prin insusi acést'a, in ó'r'a pericolului, nu se desbraca de dreptulu de a reclamá concursulu altor'a ? Trebuiva că pururea se ne radi-mamur pe umerile altor'a, si nici odata se comptam pe propriile nóstre fortie, pe propri'a nóstra vitalite ?

Romani !

Dupa staruintiele a trei generatiuni, dupa suferintiele si sacrificiele parintilor nostri si multiumita generósei protectiuni a marilor poteri europene, statulu romanu s'a formatu. A sositu acumu timpulu că acestu statu se dovedésca si elu Europei prin energi'a si abnegatiunea tuturor classelor societatiei sale, si mai alesu prin bračiul filioru sei, ca Romani'a are vitalitate, ca ea are fortie proprie ale sale, ca ea are conșientiu'a missiunei sale la gurile Dunarei, ca ea are barbat'a de a o poté imprimi !

Poterile europene chrestine au avutu indestule ocasiuni de a apretiá, ca romanii sciu a cumpără aspiratiunile loru in marginile prudentiei politice ! Acumu, prin participarea armatei nóstre la resbelu, prin valórea si disciplin'a ei, a venit u momentulu se le dovedim, ca Romani'a este si pote fi si unu elementu intelligent si solidu, spre a contribui la intemeierea ordinei si stabilitatiei in Orientu. Tóte aceste consideratiuni de mare valóre sunt atatea datorii pentru natiunea nóstra, că si noi se intramu in lupta, că si noi se punem umerulu, că si noi se impreuna-lucramu la curmarea unui resbelu, care, cu catu se va prelungi, cu atatu mai multu va secá fortiele nóstre morale si materiale.

Deci, pentru apropiat'a dobândire a pacei multu dorite, pentru intemeierea solida a drepturilor nóstre de natiune libera si de sine statutoria, pentru intarirea stimei si increderei catra noi a natiunilor straine, invocandu numele marilor nostri domni eroi, odata energicii aparatori ai chrestinismului in Orientu, luandu exemplu dela betranele nóstre ostiri, cari in timpurile de gloria au preamblatu triumfatórie drapelele romane dela Marea negra pana la tierurile Marei baltice, noi amu trecutu Dunarea !

Invocandu pe Ddieu, in man'a carui'a este sörtea batalieloru, batrani si tineri osteni ai Romaniei, noi scimu ce natiunea astépta dela bračiul nostru, Domnau, oficiari si soldati, noi ne vomu face datori'a.

Romani !

Alaturi cu drapelul augustului imperatoriu al tuturor russielor, pe care sta scrisa: „Emanciparea popóralor chrestine din Orientu“ se inaltiamu si noi drapelulu nostru, care pórta semnulu de viézia de sine statutoria, semnulu de independintia alu statului romanu.

Iubirea, cu care veti sustiené si imbarbatí pe fratii si fii vostri, cari au trecutu Dunarea spre a afirmá vitalitatea si forti'a Romaniei, voru in-dieci aventulu si valórea loru !

Cu deplina incredere dér' in concursulu una-nimu si necurmatu alu tuturor classelor natiunei, si in convingerea, ca ve veti indeplini toti cu santiania, dela micu pana la mare si in ori-ce impregiurare datoriile vóstre catra patria, noi intramu facisi in lupta, inaltiandu vechiulu strigatu, cu care mai adesu au invinsu parintii vostri :

„Inainte cu Dumnedieu, pentru tiér'a nóstra, pentru lega nóstra !“

Datu in quartierulu Nostru Domnescu la Pordim, in 27 Augustu 1877.

Carolu.

Presedintele consiliului de ministri, ministru de interne si ad-interim la resbelu : I. C. Bratianu.

Ministrul afacerilor straine : M. Cogalnicén.

Ministrul agricultrei, comerciului si lucrarilor publice : P. S. Aurelianu.

Ministrul cultelor si alu instructiunei publice : G. Chitiu.

Ministrul justitiei si ad-interim la finanțe : I. Campineanu.

Sciri telegrafice. — (Agentia „Havas“.)

Adrianopolu, 9 Sept. n. Unu corp turcescu considerabil, care apară unu defileu la vestulu Balcanilor, a fostu indreptata spre frontaria serbescă.

Constantinopolu, 10 Sept. n. Nisici s'a predate muntenegrinilor. — Fortele turcesci dela frontaria serba au primitu ordinu de a trece imediatu in Serbi'a, in casulu candu ea ar' participá la resbelu.

Parisu, 10 Sept. n. Maresialulu Mac-Mahon respon-

diendu primariului din Bordeaux, a datu asigurari, ca pacă nu va fi turburata si ca elu va fi paditoriu fidelu al constitutiunii.

Aten'a, 10 Sept. n. Intelegera intre Grecia si Russi'a este stabilita pe basa aspiratiunilor bine definite ale guvernului grecescu.

Constantinopolu, 10 Sept. n. O parte din trupele care stationau in nordulu Mesopotamiei au trecutu Eufratulu, parte pentru a fi indreptate spre Syri'a si parte spre a fi tramise in Bulgaria. In acelasiu timpu guvernul din Bagdad a primitu depline poteri spre a stabili arangamente cu triburile beduine, pentru că ele se stă linistite in timpulu absentiei garnisonei regulate a provinciei.

Constantinopolu, 10 Sept. n. Novelo din sorginte seriósa anunția ca batalia continua in preajura Plevnei. Osman-pasi'a ar' resiste unor fortie russesci mai numeróse, cari au artleria cu multu superióra celei turcesci. Suleiman-pasi'a continua atacurile contra trecătorii dela Sipe'a si 'si dà tóte trudele spre a mai luá cateva intarituri. Situația corpului lui Mehmet-Ali este buna. Se confirmă retragerea russilor catra Biel'a.

Parisu, 11 Sept. n. D. Gambetta nu s'a prezentat inaintea tribunalului correctional, advocatul seu, fiind bolnavu, nu s'a potutu prezentă. D. Gambetta a fostu condamnatu in lipsa la trei luni de inchisore si 2000 franci amenda.

Kaschau, 11 Sept. n. La dîneul Curtiei, la care se aflau archiduci Albrecht si Ioanu, printiulu Leopold si toti oficerii straini, cari au asistat la manevrele armatei, imperatulu Franciscu Iosifu a redicatu unu toastu in sanatatea scumpului seu amicu si aliatu Tirolu, a carui'a onomastica era in aceeași zi. Muzica a intonat apoii imnnul russescu.

Parodinu, 11 Sept. n. In diu'a de 9 inaintea Plevnei a avutu locu tóta diu'a o viua canonada. Baterile russesci au trasu la o distanta de 1800 pana la 2000 picióre de positiunile inimice. De diminétia turci incercă contr'a aripei stange russesci o poternica esire, care fu repinsa cu mari perderi pentru inimicu. In acelasi timp romanii faceau o recunoștere inدرasněta asupr'a unei redute inimice, care deschise unu focu de muschete forte viu. Asta reduta fu redusa la tacere de tocdu concentratul alu mai multor baterii russesci. O bateria de asediu russesc se apropiu de eri séra de lagărul retransiatu turcescu. In timpulu noptiei o canonada bine nutrita nu incetă. In diu'a de 10 la 3 óre de diminétia tunurile de asediu si de campania ale russilor reluau focul cu mai multa vivacitate. Spre séra flancul stengu russescu, comandatul de generalul Skobeloff, ocupă inca o inaltime, de unde amenintia pe inimicu in lagărul seu retransiatu si in orasulu Plevna. Cu acést'a ocasiune rezistentia turcilor fu slabă. — Cavaleria russescă a tata tu pe drumulu Sophiei nisice cavaleri cerchi esiti din Plevna in intempiarea sa. Pana acumu perderile russilor sunt puçinu considerabile. Liniscea domnesca pe tóte celelalte puncte ale theatrului resbelului. La 3 Sept. la Lovci'a russii luara döue drapele turcesci, o cantitate de cartusie si ladi cu munitiuni. S'au ingropat 2200 de turci. Intre altii, unu mare numeru au fostu ucisi in urmarire. Perdere russilor in afacerea Lovcei n'a trecutu preste 1000 ómeni.

Parodim, 11 Sept. n. (Prin scrisore.) Imperatulu Alessandru si marele duce Nicolae se esprima in termeni forte elogiosi asupr'a armatei romane, dicindu, ca o gasescu admirabila in fața inimicului.

Constantinopolu, 10 Sept. n. Lupta de artlerie continua la Sipe'a. Suleiman-pasi'a tramite recunoșteri pe drumulu Gabrovei. Fortele russesci, cari se afla pe linia Jantrei, se concentra la Biel'a. Consululu anglesu, d. Fawcet a sositu la Sipe'a pentru a distribui ajutorie bulgarilor si musulmanilor. 57 bulgari au fostu spandurati la Adrianopolu.

Parodim, 12 Sept. n. Eri inca din diori pana la 3 óre dupa amiazi russii au bombardat Plevna si au luat cu assaltu nisice positiuni turcesci. Peste nopte trei redute erau luate pe frontulu sudu de generalulu Skobeloff si marea reduta din Grivitz'a era luata de generalulu Radowanov, care a fostu usioru ranit. Comandantulu regimentului alu 17-lea de infanterie, Schmetler a fostu ucis; asemenea si siefulu brigadei a treia de tiraliuri, generalulu Dobrovolsky. La asaltul ultimei redute au luat parte 6 batalioane russesci si 1 romanu. Dose drapele si 5 tunuri au fostu luate. Astazi in diori de diua canonad'a a rencaputu pe tóta linia cu mare vigore. Trupele russesci si romane sunt in fața fortificatiunilor turcesci, pe positiunile conchise in ajun. Perderile assediatorilor in diu'a de eri au fostu mai multu de 5000 ómeni raniti. Cifra mortilor este inca necunoscuta.

Magurele, 10 Sept. n. („Romanulu“). Lupta dela Plevna a fostu inceputa de turci, cari au esitut si au atacat, la 9 si 10 Septembrie (28—29 Augustu.) Ei au fostu repinsi si urmariti de ai nostri. S'au distinsu prin bravura regimentulu alu 13-lea de dorobanti (Iasi), colonelul Petruvanu si bateria calarézia, capitanu Aleandrescu. Drapelul regimentului de dorobanti a fostu decorat de catra Dom-

romanilor cu „Stea'a Romaniei.“ Maiestatea S'a intretele Russielor, pe lenga laudele esprimeate, a datu, pentru fia-care compania si pentru fia-care bateria, cate de cruci Sf. George. Ele voru fi date, prin otarirea soldatului din fia-care compania, celor doui, cari ei insii voru sa mai multu au meritato. In urma cu multa bravura si jata parte la lupta si regimetele de infanteria alu si alu 7-lea. La scirile din urma ranitii nu erau din trece mai multi decat cei anunçati.

Giurgiu, 10 Sept. n. Eri 9 Sept., la ora 6 sér'a un monitoriu turcescu, cu armata, a stationatu in façia castelului. Cativa turci au desbarcatu in insula din façia castelului; in timpu de 15 minute au datu mai multe lovitură de tunu; in urma s'au retrasu in adăpostul insulei.

Turnu-Magurele, 8 Sept. n. („L'Orient“) Ioanu Bratianu a felicitatu pe prefectulu dela Iassi pentru successul reportat de regimentulu alu 13-lea de dorobanti, din contingentulu dela Iassi. D. Bratianu a felicitat totuodata pe d. Cogalniceanu pentru successul reportat de concetationii sei pe campulu de batalia.

Giurgiu, 12 Sept. n. Eri sera la 5 ore a reinventat bombardamentul. Vreo 20 de focuri au fostu trase, in diminetia tunurile au inceputu din nou se bubui.

Barbosi, 12 Sept. n. In timpu de 24 ore au venit p'aci 14,000 omeni. Transporturile de trupe sunt formate cate odata din cate 60 vagone. Tote aceste trupe sunt partea gardei.

Braile, 11 Sept. n. Generalulu Zimmermann va invenit ofensiv'a. Elu are 60,000 omeni. Trupele de pe malul Dunarii din façia fortaretilor turcesci au primit intariri. Dela Braile pana la Giurgiu, dealungul Dunarii se afia acumai mai multu de 60,000 omeni.

Nicopoli, 12 Sept. n. La bateriele dirigiate de Russii si romanii voru da asaltu forturilor turcesci, candu acestea voru fi destulu de stricate de bombele si ghiulele nostre. Mane me voiu duce la quartierulu generalu romanu la Verbita. Am vediutu astazi pe principiul Carolu care, urmatu de unu numerosu statu majoru, se ducea se visitez bateriile romane. Am vediutu asemenea pe imperatulu si pe marele duce Nicolae ducundu-se la Sgalintza. Era o multime de oficiari impregiurulu loru. Imperatulu trecu in revista nesce soldati ce luasera parte la luarea Lovcei, i laudă, laudă note pentru a da decoratiuni. Imperatulu si principale se intalnira aproape de Sgalintza. Imperatulu se oprí la Ciaus-Mahala. Quartierulu generalu rusu este la Radonitz'a. 2 ore de aici.

Cetim in „Romania libera“ urmatorele corrispondinte de pe campulu de resbelu:

Poradim, 26 Aug. v. 1877. Abia intorsu din excursiunea ce am facut la anteposturile si bateriile armatei russo-romane aflate in giurul Plevnei, ti scriu ceea ce am vediut, ceea ce s'a intenplatu astazi mai insemnant. Turcii au parastutu satul Grivita si s'au marginit cu aperarea romanei a fortului Grivita, care adapostesc Plevna, unei redute si a orasului chiaru. Au facutu si densii unu campu fortificat. Russii si romanii au construitu mai multe baterii la distantia de trei sau patru chilometri de pozitionile turcesci, si adi in diminetia au inceputu bombardarea. In acestu momentu (7 ore sér'a) nu a incetat inca, si se crede ca va continua tota noptea. Insemnatu pe o charta buna unu felu de potcovă de calu, cu unu arcu mai mare decat unu semi-cercu, care se trece pe la Verbita, Sgalintza, Pelisiat si se termine la unu punctu intermediaru intre acesta din urma localitate si Radisovo, si veti avea linia in lungul carei suntu asiediate bateriile russe si romane contra Plevnei, seu mai bine contra fortificatiunilor construite de turci intre Plevna si Grivita.

La Verbita, la extrem'a drepta, e asiediatu quartierulu generalu alu armatei romane, care e comandata de generalulu Cernatu. Bateriile romane suntu asiediate intre Verbita si drumul celu mare, care duce dela Plevna la Rusciucu, adeca chiaru la nordulu drumului. La sudulu drumului pana la extremitatea stanga a armatei aliate sunt dispuse bateriile russe. La Poradim este quartierulu generalu alu principelui Carolu. Dela Poradim pana in verful platoului, ce separa bassinul Osmei de acela alu Vidului, solulu este inculu, fora arbori, ardietoriu. Din verful platoului aspectulu tieriei se schimba cu totul: o priveliste maréta se areta spre Grivita. Se diarescu ici si colea arbori, mici pete de pamant cultivate cu griu seu cu malaiu. Dupace ne detramu josu din trasura, scoboraramu culmea, eu si cu altu colegu alu meu, corespondentul vechei presse din Vien'a si inaintaramu pana la extrem'a stanga a pozitionilor russe. Tote bateriile, atatul russe catu si romane trageau contra Grivitei, redutei si fortificatiunilor turce, ce se vedea fora a avea terbuntia de binoclu. Turcii respondeu si ei folclui, der' incetu, raru. Me am urcatu cu unu soldat rusu pe o clau de griu, ca se contemplu acelu spectacol grandiosu si ingroditoriu totu de o data. La o distantia aproape de 60 picioare, done bombe turcesci cadiura si eclatara lenga noi. Ni se spune apoi ca locul ce aleseram era forte periculosu. De acolo treceram ca se visitau marea bateria russa, care era la drept'a

nosta. Ea e asiediata pe unu campu cu malaiu; plantele fusesera smulse seu calcate cu picioarele. Aici gasiram doui cutediatori spectatori, ambii corespondenti, unu americanu, M. Macgan, care scrie in „Daily-News“, si unu englesu, M. Stunley, corespondentul mai multor diuarie englese. Bateria era compusa din optu tunuri de bronzu, de mare calibră si cu bataie mare. Amu observatua ca numai doue dintre densele tragéu. Astazi nu e decat prologul dramei. Mane si poimane va incepe spectacolul celu mare. Sute de tunuri au se verse teru si focu asupra turcilor dela Plevna. La partea posterioara a bateriei, era inplantata in pamantu o scara forte mare, formata din patru mari scari unite capu la capu. Ea era intennta in nemiscare, de nesce funii grose legate in tote partile de pari bagati in pamantu. In verful scarei era observatoriulu, unu omu care trebuia se de de veste candu vreo bomba ar' cade in bateria. Si pe lenga acesta, candu se da vreo lovitura frumosa, adeca candu vre-unu proiectilu rusu cadea si isbucnea in midiulocul turcilor, omului instintie pe camaradii sei.

Canonad'a continua. Russii si romanii voru da asaltu forturilor turcesci, candu acestea voru fi destulu de stricate de bombele si ghiulele nostre. Mane me voiu duce la quartierulu generalu romanu la Verbita. Am vediutu astazi pe principiul Carolu care, urmatu de unu numerosu statu majoru, se ducea se visitez bateriile romane. Am vediutu asemenea pe imperatulu si pe marele duce Nicolae ducundu-se la Sgalintza. Era o multime de oficiari impregiurulu loru. Imperatulu trecu in revista nesce soldati ce luasera parte la luarea Lovcei, i laudă, laudă note pentru a da decoratiuni. Imperatulu si principale se intalnira aproape de Sgalintza. Imperatulu se oprí la Ciaus-Mahala. Quartierulu generalu rusu este la Radonitz'a, 2 ore de aici.

Poradim, 25 Aug. st. v. Luarea Lovcei a fostu pentru armata russa unu faptu de arme forte insemnatu. Resistentia turcilor a fostu desperata, mai cu seama la o reduta ce construisera pe tiermul stengu alu Osmei. Lupta a durat 12 ore cu o mica intrerupere. Inceputa la 6 ore din inimeti 23 Aug. v., ea fu suspendata la 1 ora dupa ameadi; reinceputa la 3 ore, lupta inceta la 6 ore sér'a. Russii avura o perdere de 1000 omeni. Aceea a turcilor a fostu multu mai considerabila: 2000 dintre densii, cari nu voisera se se predea, fura macelariti. Alaltaieri unu corp de armata turca pleca dela Plevna in ajutoriulu Lovcei: era pre' tardi, orasul era dejá in manile russilor. Turcii fura respinsi cu mari pierderi. O divisiune si o brigada russa si unu corp de cavaleria au luat parte la luarea Lovcei. Unu regimentu comandat u generalulu Davidofu era compus de musulmani din guvernamentele Kazan si Astrahan, cari se batu totu asia de bine ca si ceilalti russi. Asiu fi dorit u se me ducu se vedu acele locuri, ce fura martore la ingrozitorulu macelu alu chrestinilor, dela 15 Iuliu trecutu, precum si la aceste din urma fapte de arme. Der' fiindu ca se anuntia ca iminentu unu atacu asupra Plevnei, remanu aici. Quartierulu generalu alu maioru duce Nicolae s'a stramutat u la Radonitz'a in departare de doare ore de aici. Imperatulu a parasit u asemenea Gorni-Studen si acumu se afia la Ciaus-mahala.

Radonitz'a este unu mare satu, populat cu bulgari si turci, cari vietuesc intr'unu perfectu acordu, lucru curiosu! Cei, pe cari si unii si altii ii privieau ca inimici comuni, ca pe nesce facatori de rele, erau cerchesiani. Turcii au aparatu si protegiat u pe chrestini contu loru. Cerchesianii, dupa ce si au dusu familie loru la Sofia, s'au dusu la Plevna ca se marasca armatu lui Osman-pasi. Turcii inse au remas pe locu si nu s'au ingriguit catusi de puçinu. Russii au datu focu quartierului ce era locuitu de cerchesiani. Am intalnitu pe drumu multi dintre locuitorii Lovcei, cari isbutisera se scape in timpulu macelului. Ei se reintorciu in nenorocita loru tiéra. Adese ori mi s'a intemplatu in cursulu voiajului meu din acestu anu in Bulgaria, se intelnescu campie acoperite cu grane cope, parasite sau stricate de ploii. Candu erau campii de ale chrestinilor macelariti in masa de catra turci, candu campii ce apartineau turcilor fugiti. Ce tristu spectacol. Me gandeau la acesta astazi, candu in cursulu drumului meu era o multime de fugari dela Radisovo, Raljevo, Ucindol, Bogot, Laskor si alte sate dimprejurulu Plevnei. Nenorociti fugisera, incarcandu in carutie totu ce putusera se scape; poposeau sub cerulu liberu impreuna cu familile loru. Ei erau impartiti in mai multe grupe, cu totul aproape 2000 omeni. Poradim este acumu sediul quartierului generalu alu principelui Carolu, care comanda armata aliata impregiurulu Plevnei. Astazi s'a dusu se intorcea visit'a maioru duce Nicolae la Radonitz'a.

Joi in 25 Aug. v. a plecatu cu trenulu la Bucuresci trei sute de recruti facandu parte din militii. Ei erau forta de arme, imbracati in hainele loru de tiéra, der' aspectul loru nu era mai puçinu martialu. Cu sacii, in care aveau merindele de acasa, pe spate, ei se desfasurau in colone de cate 20 omeni, cu aerul unei mari resignatiuni, pe candu, pe o parte si alta a colonelor urmavu batrani, femei si mume cu copii in braçie, familiile ale recrutilor. Planetele loru in momentul despartirei ne-a implutu inim'a de dorere; momentul era supremu si multi din tinerii, cari plecau, nu potura fi stapani pe cateva lacremi, der' acesta fu scurtu, odata trecuti gril'a si inspirati pentru asteptarea trenului de plecare, barbat'a isbucni pe tote fațele si ei la pornire avura totu aelasi aspectu martialu, pe care lu are si celu mai vechiu soldat.

„Rom.“

Budapest'a, 9 Septembrie a. c. (La cestiu unea natuinalitateilor.) Nu me asu fi incercat a intretine publicul roman si asia destulu de preocupat de marile evenimente bellice cu sciri locale de pe aici, der' cuventarea de deschidere tienuta cu ocaziunea inceperei cursurilor la universitatea din Budapest'a de catra profesorul Herczegh, decanu alu facultatii juridice, me indemanu a impartasi din ea unele pasagie, cari credu ca ar' fi interesante si pentru romani.

Sun cu totu respectul facia de acest'a cuventare meduosa, prin care domnul profesor cu rara patrundere areta tinerime sublimulu si insemnatatea sciintiei, indemnandu-o in termini plini de focu si poternicu convingatori la imbragirosiare ei, — der', domnia s'a intre altele a aflatu de bine a se cobori de pe inaltima catredrei universitari si la cestii politice, si inca la cestii mari de principiu cumu este cestiiunea natiunalitatilor. Este acest'a o cestiuvechii in patria nostra, trecuta prin multe faze si potemu dice cunoscuta prea destulu, totusi in se nu va fi superflu a vedea in ce modu se tratase ea la noi chiaru si intre murii universitatii, in sanctuariorulu sciintielor.

„Minden ember legyen ember és magyar“ (fa-ce omu se fia omu si maghiaru) — éca, dice distinsulu profesor cu adressandu-se catra junii asculatori, cumu a caracterisatu laureatulu nostru poetu Vörösmarty cestiiunea natiunalitatilor; elu a voit u se dica cu alte cuvinte: „Nu multu ne pasa noue maghiarilor déca la confinile nostre voru esistă staturi croate, serbe si romane, der' pretindem ca natiunalitatile din tiéra acest'a, adeca croatii, serbi si romanii, cari locuiesc impreuna cu noi, se fia numai unguri.“ Dupace ia datu acest'a definitiune, decanulu Herczegh se simte datoriu a impartasi junime si o parere contraria, esprimata chiaru de celu mai mare politico modernu, principale Bismarck. Acest'a, continua profesorulu, ne a disu noua maghiarilor: „Sunteti unu popor micu, mai micu la numeru decat collocutorii vestri nemaghiari, este der' nedrepta si illusorica pretenziunea vostra, de a impune limb'a, datinele si numele vostru celor laliti compatrioti.“

Suntu numai sofisme tote aceste, adauge vorbitoriulu, si poporul maghiaru le scie resfrange inaintea ori si cui, ca-ci elu a eluptatu libertatea, esistentia si continuitatea acestei tieri (?) Poporul maghiaru pretinde dreptu resplata pentru acest'a dela ceilalti fi ai patriei, ca se primiesca limb'a si numele seu; si déca aceste principii de dreptu teoreticu nu 'si voru ave efectulu, atunci — dise decanulu nostru repetindu cuvintele ministrului Tisza — „mai este poporul maghiaru destulu de tare pentru a sdobi pe contrarii sei.“

Acesta le am credut de bine ale estrage din mentiunata cuventare, nu ca cevasi nou, ca-ci vechia, ca si collocuirea nostra cu ei, este ur'a de rassa si tendintia de desnatiunalisare a maghiarilor, — nu ca pe nesce tese de dreptu, cari ar' mai trebui resturnate prin argumente filosofice, istorice si politice le amu adusu inainte, ca-ci cine mai poate contesta astazi, ca secoli intregi potemu numeră si noi romanii mai cu séma in Transilvania, in cari foră ca se fi apusu consintienta natiunalala ne-amu implinitu cu continuitatea datorie catra patria mama, martora istoria tierii a carei pagini illustre le imple numele romane, si in fine martoru sangele versatul foră crutiare pentru esistentia, libertatea si independentia patriei comune, — der' le amu adusu inaintea publicului roman, ca-ci suntu respicate din inaltima unei catedre universitari, indreptate catra fitore generatiune maghiara ca nesce principie sante si de urmatu.

Nu illustră ore aceste cuvinte cu destula ironia fratiescile appelluri la reconciliare, ce si acuma se mai audu din tote partile ca nesce echouri repetitive? nu suntu dise ele si la adresă nă-

tra a generatiunei june romane spre invetiu si
indreptare ?

S.

III. Programa pentru elaborarea unei prescurtari de istoria Romaniei in usulu scóleloru primarie de ambe-sexe.*)

In locu de prefacă se va desvoltá metodulu cu care va trebui a se propune istoria in clasele respective. — Definitiunea istoriei nationale, utilitatea si necessitatea de a o cunósce. — Divisiunea istoriei nationale in vechia, media, noua si cea mai noua.

Istori'a vechia incepe cu originea romaniloru, arendand pe scurtu fazele prin care a trecutu pana la Traianu. Traianu, concistele sale si cucerirea Daciei. Limitii, locitorii primitivi ai Daciei. Regii Boerebiste, Cotysone si Decebalu. Resbelele lui Traianu cu dacii. Prefacerea Daciei in provincia romana. Colonisarea Daciei cu colonii din totu imperiulu romanu, si institutele ei de cultura. Invasiunea gotiloru. Parasirea Daciei de catra imperatorulu Aurelianu prin stramutarea legióneelor romane preste Dunare, in Mesi'a. Locitorii au remasu neclintiti in Daci'a pana in diu'a de astadi.

Istori'a media incepe cu invasiunea cea mare a popoliloru barbari si cu caderea imperiului romanu occidentalu; imperiulu romanu oriental, numitul si bizantinu, si mai pe urma grecu, durédia pana la venirea turciloru. Daci'a sub Huni, Gepidi, Avari si Bulgari. Petrecerea romaniloru cu populii barbari. Influentiala bulgariloru asupra limbei romane si asupra numelui nationalu. Pentru apararea loru, romanii fundéza in diferite parti ale Daciei diferite ducate si in Moldov'a chiaru si republike. Ungurii invadandu Panoni'a cotropescu ducatele romane din Ungari'a si celu din Banatu, éra cu romanii din Transilvani'a incheia aliantia. In epoca cruciadelor se fundéza in doua ronduri imperiulu romano-bulgaru, care mai tardiu remane numai imperiulu romanu. Invasiunea pacinatiloru si a cumaniloru. Cavalerii Ioaniti, si mai tardiu cavalerii germani tramsi de unguri in Munteni'a séu tiér'a romanésca si in Moldov'a, cu scopu de ale concistá. Invasiunea tatariloru sub Batu-Chan, infrangerea si retragerea loru.

Istori'a noua incepe cu fundarea statelor romane in Munteni'a sub Radu-Negru si mai tardiu in Moldov'a sub Dragosiu Bogdanu. Form'a tronului electiva; separatismul ambeloru tieri si incercarile vane de a se uni prin forti'a armelor. Biografiele Domniloru din ambele state care 'si au illustrat tronulu prin fapte mari, eroice si patriotic. Domnii dintr'unu periodu de timpu, care n'au lasatu in istoria, decatu suvenire de vitii si crime, se voru insirá numai cu numele si anii Domniei. Pe lenga unguri, poloni, si adesea-ori si tatari, cari au bantuitu siguranti'a si independenti'a statelor romane, cei mai periculosi inimici, au fostu turcii osmani. Capitulatiunile incheiate cu densii, pe care inse ei nu le respectau, tin-dindu a preface statele romane in pasialicuri turcesci. Nereusindu in scopurile loru, turcii pandira timpu oportunu de ale rapi dreptulu de a avé Domni pamanteni. Invasiunea greciloru din vechime si incercarile de expulsione suntu deserte. Impunerea Domniloru de fanarioti cu termenu fixatu de Domnia si cu tronulu luatu prin licitatiune. Politic'a Domniloru fanarioti si midiulócele intrebuintate pentru a exploata statele ramane in profitulu loru si alu Portii otomane. In acésta epoca de trista memoria a domniei fanariote, se violéza de catra turci integritatea teritoriului Statelor romane. Austri'a domnesce in Olteni'a peste 30 ani, si mai tardiu rupe dela Moldov'a Bucovina, pe care o incorporéza cu imperiulu austriacu. Asemenea si Russi'a, in urm'a unui resbelu cu turcii, rupe totu dela Moldov'a Basarabi'a si o unesce cu imperiulu russu. Faptele bune ale unoru domni fanarioti din sentimentu séu politica, nu compenséza relele causate de domni'a fanariota in timpu de unu secolu. Plangerile tieriloru la Constantinopolu, aveau de efectu esilulu, confiscatiunea averei, si chiaru mórtea patriotiloru care reclamau. Interventiunea Russiei, stipulate prin tractate cu hatesierifele Portii otomane, nu usiurau intru nimicu suferintiele ce ambele state indurau din partea turciloru si a domniloru fanarioti.

Istori'a cea mai noua incepe cu revolutiunea

*) A se vedea Nr. 68 alu „Gaz.”

lui Tudor Vladimirescu. Causele acestei revolutiuni. Tendintile lui Tudor Vladimirescu, si sfirsitul tragicu alu acestui patriotu mare. Consecinti'a imediata a revolutiunei lui Tudor Vladimirescu a fostu revindecarea drepturilor antice, de a avé ambele state romane domni pamanteni. Grigorie Ghic'a in Munteni'a si Ioanu Sturdz'a in Moldov'a. Sfortiarile acestoru domni pamanteni de a vindecá ranele cauzate de domniele fanariote si de a pune statele romane pe calea progressului. Conventiunea dela Akerman. Resbelulu Russiei cu Turci'a. Pacea dela Andrianopolu. Regulamentul organicu cu dispositiunile sale de reforme. Domni'a pe viétia. In Munteni'a Alexandru Ghic'a si in Moldov'a Michailu Sturdz'a. Sentimentele si actele acestoru Domni in scopulu progressului. Detronarea lui Alexandru Ghic'a si intronarea prin alegerea tieriei a lui George Bibescu. Revolutiuni in Franci'a, Germani'a si Austria. Revolutiunea in statele romane. Invasiunea turciloru si a russiloru spre a inabusi revolutiunea. Conventiunea dela Balt'a-Liman. In Munteni'a se numesce domnu pe 7 ani Barbu Stirbei si in Moldov'a Grigorie Ghic'a. Invasiunea russiloru in principatele romane. Resbelulu Crimeei. Coalitiunea francesa, anglesa si italiana. Invasiunea austriaciloru. Tratatul dela Parisu. Caimacami'a. Divanurile ad-hoc spre a esprimá dorintile tieriloru romane. Comissiunea internationala spre a studeá situatiunea. Conventiunea. Alegerea lui Alexandru Cuz'a de domnu pe viétia alu ambeloru tieri, sub numele de Alexandru Ioanu I. Unirea principatelor sub numire de Romani'a. — Datele cronologice se voru pune numai la evenimentele cele mai mari si importante.

Limb'a in care se va elaborá acésta istoria va fi cea mai popularia, si ortografi'a cea mai usitata. Textul va fi precisu astfelui că se se dè institutoriului séu invetiatoriului ocasiunea de a desvoltá dela sine prin viulu graiu, evenimentele si faptele istorice mai importante. Manuscrisulu nu va coprinde materialu decatul pana la 7 côle tiparite. Cartea se va tipari cu spesele ministeriului, spre a i se poté pune unu pretiu moderat. Termenul concursului va fi la 30 Oct. st. v. a. c., pana candu manuscrisulu va fi tramisul la ministeriu. Fia-care manuscrisu va avé o devisa dupa alegere, si va fi insogitu de unu plieciu sigilatu care pe d'asupra va avé insemnata devis'a manuscrisului, éra in laintru numele autorului. Corectur'a côleloru tiparite se va face de autoru. Cartea va fi proprietate a ministeriului. Prescurtarea de istoria se va tipari pe chartia Nr. 8, in formatulu 16 cu litere cicerio. Pentru prescurtare de istoria, premiul va fi de 2000 lei si 3000 exemplare tiparite, pentru editiunile urmatórie 1500 exemplare, facundu si corecturele.

Noutati diverse.

— (Telegramul de condolentia adressat u d-nei Thiers de catra d. Cogalniceanu 6 Sept. a. c. e de cuprinsulu urmatoriu: „Nu numai Franci'a, ci totu natiuile mari si mici cari apartienu rassei latine ieu parte la perderea ce-ati incercatu, la perderea ce-a incercatu lumea intréga. Bine-voiti a primi dovedi de viua si respectuosa sympathia din partea intregei Romania si din a mea in deosebi. Presintatu in 1844 marelui cetatiénu, nu voiu uitá nici-o data bunatatile cu cari m'a onoratu si dovedile de generósa buna-vointia ce a datu adese-ori tierii mele. Ministrul afacerilor straine alu Romaniei. Cogalniceanu.”

— (Procesiune religiosa in Bucuresci.) Conformu unei crescinesci dispositiunile de P. S. Mitropolitulu primatu, in 31 Aug. st. v. pe la óra 11, s'au transportat dela Mitropolia la biseric'a Sarindaru móstele santului Dimitrie. Cortegiulu era precedat de gendarmi cari tiené ordinea, de preotii cu icónele, imbracati in hainele bisericesci, de unu coru vocalu urmatu si de Santi'a S'a Mitropolitulu Calinicu. In totu percursulu dela Mitropolia pana la Sarindaru, calea era intiesata de mii de ómeni, veniti de prin totu unghirile capitalei, spre a asistá la acestu actu religiosu sevarsitu pentru isband'a vitejiloru romani. Procesiunea s'a opritu unu momentu in faç'a consulatului russescu, unde asteptá principele Gorciacoff si agentulu diplomaticu alu Russiei in Bucuresci, d. Stuart, cari im-

preuna au serutatu santele móste, si de aici intratu in biseric'a Sarindaru. „Telegraphul.”

Ajutoria pentru raniti.

List'a Nr. 4

de contributiuni ale damelor romane din Brasov si de ariea pentru soldatii din Romani'a, cari veniau ceda raniti pe campulu de lupta.

Sebastia I. Muresianu 6 chilograme scama, 9 di-logr. triangule, bandage, si compresse; Emilia Persoiu 50 grame scama, 1 tolumba de cositoru, 1 dusina carpi, 1 dusina vata; Hareti G. Popescu 1 ducina carpi; Socia fabricant de carpi, 1/2 dusina carpi; Elen'a N. Stefan 1/2 dusina carpi; Aurelia A. Vladu din Orastia, 20 grame scama, 2 ciarsafuri, 2 fetie de perina; Ioanu Velian 3 camesi, 1 par. ciorapi; Paraschiv'a Golea 38 triangule; Stanc'a N. Pana 8 triangule, 6 bandage; Mari'a St. Pan 6 triangule, 6 bangage; Mari'a N. Pana 10 triangule, 8 bandagie; An'a I. Secarénu 12 triangule, 6 bandage; Mari'a M. Ciut'a 13 triangule, 7 bandage; Susan'a Popa 25 gr. scama, 7 triangule, 9 bandage; Susan'a Popa 11 triangule; Mari'a Golea 8 triangule; Sav'a Coenacu 18 triangule; Mari'a A. Ciut'a 15 triangule; An'a N. Groza din Tohanulu vechiu, 3 fl., 2 chilogr. scama, 3 ciarsafuri, 3 prosópe, 6 metre panza; Domnisióra Liz'a G. Pantaz 2 fl., 3 chilogr. scama; An'a Colesu din Zernesci 50 grame scama, 2 m. 70 cm. panza; Elen'a C. Furnica 28 gr. scama; Dela un'a veduva 6. fl.; Ecaterin'a Pitisiu 5 fl.; Vania Vilicanu 3 fl.; Domnisióra Arnistin'a Mardanu 1 fl.

Dela femeile romane gr.-or. si gr.-cath. din Coahalmu si Catia:

1. Orasulu Coahalmu: An'a N. Buzea 3 metri 78 centimetru panza noua si 1 stergariu (prosopu); An'a Bercanu 3 m. 15 centim. panza noua; An'a I. Forse 3 m. 15 centim. panza noua; Bucur'a Borcomanu 3 m. panza n.; Bucur'a N. Buzea 2 m. 50 centim. panza n.; Bucur'a Danciu 2 m. panza n.; Mari'a P. Danciu 2 m. panza n.; An'a N. Danciu 1 m. 26 cm. panza n.; An'a Summa 1 m. 26 cm. panza n.; Dominic'a Z. Fulgosiu 1 m. 25 cm. panza n.; An'a I. C. Bercanu 2 m. panza n.; Mari'a M. Magdunu 1 m. 26 cm. panza n.; Mari'a Critianu 1 m. 20 centim. panza n.; Bucur'a Lungu 1 m. 44 cm. panza n.; An'a Magdunu 1 m. 26 cm. panza n.; Dominic'a Fulgosiu 1 m. 26 cm. panza n.; An'a I. D. Borcomanu 1 m. 20 cm. panza n.; Mari'a I. Borcomanu 2 m. panza n.; Maria G. Spornicu 1 m. 22 cm. panza n.; An'a I. Buzea 1 m. 26 cm. panza n. Sum'a totala 37 m. 45 cm. panza noua.

Eftin'a Bercanu 1 lepedeu (ciarsafu); Elis'a Orosu 1 chilogramu 20 grame scama, 1 ciarsafu, 7 fasi, 16 triangule, si 53 compresse; M. B. 70 gr. scama si 8 fasi.

Din ofertele in vechituri a celorulalte femei romane económe, a caror'a nume nu s'a mai scrisu in acésta lista, s'a alesu de corespondiatória: 6 camasi, 8 prosópe (stergare), 60 bucati de panza vechia de diferite marimi, bune pentru compresse etc. Er ceea ce nu s'a aflatu corespondiatória s'a vendutu. Paralele s'au trecutu in list'a contribuirilor in bani, carea se va tramite la loculu destinatiunei ei prima mudiulocirea domnului Diamandi I. Manole.

2. Comun'a Catia: Dela femeile romane din aceasta comună s'a adunatu prin staruintele parochului local I. Mircea si ale epitropiloru bisericesci urmatórele obiecte: 6 stergare (prosope), 2 par. de ismene, 15 camasi, 16 ciarsafuri si 154 bucati de panza vechia in diferite marimi, 2 bucati de panza noua.

Brasovu, 31 Aug. st. v. 1877.

Hareti T. Stanescu.

Pretiurile piatieri

in 14 Septembre 1877.

	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre. fl. cr.
Grana	fruntea . . . 8.30	Mazarea 6.50
	midiulociu . . . 7.80	Linte 7.50
	de diosu . . . 7.30	Fasolea --
Mestecatu 6.55	Cartofi 1.30
Secara	{ fromosá . . . 5.30	Sementia de inu . . . 11. -
	de midiulociu 5.—	1 Chilo. fl. cr.
Ordiul	{ frumosu . . . 4.80	Carne de vita 36
	de midiulociu 4.40	" de rimotoriu 48
Ovesulu	{ frumosu . . . 2.60	" de berbecu 24
	de midiulociu 2.50	100 Chile. fl. cr.
Porumbulu 4.40	Seu de vita prospetu 42
Meiu 6.—	" " topitu --
Hrisca --	

Cursulu la burs'a de Viena

dim 14 Septembre st. n. 1877.

5% Rent'a chartisia (Metalliques)	65.50	Oblig. rurali ungare 77.50
5% Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu)	68.15	" , Banat-Timis. 77.50
Losurile din 1860	112.50	" , transilvane. 76.—
Actiunile Bancei nation. 859.—		" , croato-slav. --
" instit. de creditu 225.—		Argintulu in marfuri 104.60
Londra, 3 lunii	117.50	Galbini imperatesci 5.621/4
		Napoleond'ori 9.42
		Marci 100 imp. germ. 57.75

Editiunea: Cu tipariul lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.